www.xtrapapers.com

Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU – NEWYDD

3000N20-1

S17-3000N20-1

CYMRAEG IAITH

Uned 2

Darllen ac Ysgrifennu: Disgrifio, Naratif ac Esbonio

DYDD MAWRTH, 9 MAI 2017 – BORE

2 awr

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
Adran A (Darllen)	30	
Adran B (Ysgrifennu)	40	
Cyfanswm	70	

3000N201 01

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Ysgrifennwch eich enw, rhif canolfan a rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A a B1.

Dewiswch **un** o'r testunau yn Adran B2 ar gyfer y dasg ysgrifennu.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A	- tua 10 munud yn darllen
	- tua 50 munud yn ateb y cwestiynau
Adran B1	- tua 10 munud
Adran B2	- tua 10 munud yn cynllunio
	- tua 40 munud yn ysgrifennu

Ni chaniateir i chi ddefnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Caiff nifer y marciau sydd ar gael ei ddangos mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

MAY173000N20101

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

ADRAN A (Darllen): 30 marc

Mae 6 darn darllen ar y thema 'Dwyieithrwydd' yn y llyfryn darllen sydd ar wahân.
Darllenwch **bob** un o'r darnau'n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau canlynol.

Darn Darllen 1
Siart Siaradwyr Cymraeg

A1. Rhowch ✓ yn y blwch cywir.

Yn 1911 roedd tua 200,000 o bobl yn siarad:

Cymraeg a Saesneg ☐

Cymraeg yn unig ☐

Ffrangeg ☐

Saesneg yn unig ☐ [1]

Darn Darllen 2
Wyth rheswm da dros gyflwyno'r Gymraeg o'r crud

A2. Nodwch ✓ yng ngholofn dde y tabl gyferbyn â'r **ddau** sylw sy'n gywir. [2]

	✓
Mae bod yn ddwyieithog yn helpu gyda sgiliau rhif a darllen.	
Mae'n anodd i blentyn dwyieithog brofi pethau newydd ac mae'n anodd iddyn nhw wneud llawer o ffrindiau.	
Mae'n haws i blentyn dwyieithog ddysgu iaith ychwanegol.	
Dydy'r gallu i siarad Cymraeg a Saesneg ddim yn beth da pan rydych yn ceisio am swydd.	

Darn Darllen 3
Defnyddia dy ddwy iaith

A3. Ticiwch **un** blwch i ddangos beth yw pwrpas y poster. [1]

perswadio pobl i ymgeisio am swyddi ☐

perswadio pobl i siarad Cymraeg drwy'r amser ☐

perswadio pobl i siarad y ddwy iaith sydd ganddyn nhw ☐

perswadio pobl i ddysgu iaith newydd ☐

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

A4. Esboniwch sut mae'r poster yn llwyddo i berswadio gan gyfeirio at y darn darllen i gefnogi eich sylwadau. [2]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

3000N201 03

Darn Darllen 4
Y Gymraeg yn Agor Drysau

A5. Ble cafodd Darren Morris ei fagu? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

Croes Atti ☐

Y Fflint ☐

Yr Wyddgrug ☐

Shotton ☐

A6. Tanlinellwch yr idiom/ymadrodd yn y dyfyniad canlynol sy'n dangos bod Darren Morris yn hapus iawn yn ei swydd. [1]

> Mi wnes i weithio yng Nglan-llyn yn arwain plant a phobl ifanc mewn gweithgareddau amrywiol yn yr awyr agored cyn dod yn Swyddog Datblygu. Rydw i wrth fy modd gyda'r teithiau, yr adrannau, y gweithgareddau a'r hwyl – i gyd trwy gyfrwng y Gymraeg.

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

A7. Ydy bod yn ddwyieithog wedi bod yn beth da i Darren Morris?
Rhowch resymau gan gyfeirio at y darn darllen wrth ateb. [3]

Darn Darllen 5
BBC – Manteision Dwyieithrwydd

A8. Nodwch ✓ yng ngholofn dde y tabl gyferbyn â'r **ddau** sylw sy'n gywir. [2]

	✓
Mae siarad dwy iaith yn gwneud pobl yn fwy goddefgar o arferion pobl eraill.	
Mae pobl sy'n siarad un iaith yn perfformio'n well mewn profion na phobl ddwyieithog.	
Mae'r ffordd mae geiriau'n swnio'n bwysicach na'u hystyr i bobl sy'n siarad dwy iaith.	
Mae'r gallu i droi o un iaith i'r llall yn gallu gwneud i blentyn deimlo'n well amdano'i hun.	

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

Darnau Darllen 3, 4 a 5
Defnyddia dy ddwy iaith, Y Gymraeg yn Agor Drysau, BBC – Manteision Dwyieithrwydd

A9. Rydych chi'n gwneud cais am swydd rywle yng Nghymru. Llenwch y rhan hon o'r ffurflen gais gan **ddefnyddio a chyfuno gwybodaeth o'r tri darn darllen yn unig**. [5]

Pa sgiliau ychwanegol sydd gennych oherwydd eich bod yn siarad dwy iaith?

Mae llinellau ychwanegol ar dudalen 6 os bydd eu hangen arnoch.

3000N201 05

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

....

....

....

....

....

....

....

....

Darn Darllen 6
Su'mae, Shw mae

A10. Pa fath o iaith mae'r awdur yn ei ddefnyddio yn y darn darllen hwn? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

- Iaith ffurfiol ☐
- Tafodiaith y de ☐
- Tafodiaith y gogledd ☐
- Iaith safonol ☐

A11. Beth yw neges yr awdur yn y darn hwn a sut mae'r awdur yn cyfleu'r neges honno? Dylech ddefnyddio enghreifftiau o'r darn darllen wrth ateb. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr
yn unig

3000N201
07

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

A12. Golygu (5 marc)

(i) Dewiswch y gair cywir i lenwi'r bwlch yn y frawddeg. [1]

Gan fod Elin yn hoff o ganu ac actio roedd hi'n teimlo'n .... i gymryd rhan yn sioe gerdd yr ysgol.

Rhowch ✓ yn y blwch cywir.

anhapus ☐

gyndyn ☐

awyddus ☐

briodol ☐

(ii) Mae'r frawddeg ganlynol yn rhy hir. Rhannwch y frawddeg yn dair brawddeg heb newid ystyr y darn. [3]

Camodd Idris drwy ddrws y tŷ a cherddodd tuag at y ffordd fawr lle'r oedd yn cwrdd â'i ffrind gorau, Callum, a phan welodd ef croesodd y ffordd ato ac roedd y ddau yn sgwrsio pan ddaeth i lawio ac awgrymodd Callum eu bod nhw'n mynd i chwilio am le sych i gysgodi ynddo.

Brawddeg 1

....

....

Brawddeg 2

....

....

Brawddeg 3

....

....

(iii) Llenwch y bwlch yn y frawddeg ganlynol. Bydd angen defnyddio **un** o'r tri gair sydd yn y rhestr. [1]

hun hŷn hyn

Bu Llion yn y dref ar ei ben ei .... am y tro cyntaf ddoe.

© WJEC CBAC Cyf. (3000N20-1)

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

ADRAN B (Ysgrifennu): (40 marc)

B1. Prawf ddarllen (5 marc)

(i) Cywirwch y **berfau** yn y brawddegau canlynol *e.e.*
Rhedais hi yn gyflym yn y ras ddoe > Rhedodd hi yn gyflym yn y ras ddoe. [2]

Cafodd fi anrhegion ar fy mhen blwydd ddoe.

....

Aeth nhw i'r ysgol yn gynnar fore heddiw.

....

(ii) Rhowch y geiriau yn y blwch gan dreiglo'n gywir. [1]

i gweld = [ ]

(iii) Cywirwch y brawddegau canlynol: [2]

Gaf i dynnu llun o ti?

....

Dydy Dafydd ddim yn yr ysgol rhai weithiau oherwydd ei salwch.

....

3000N201
09

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

B2. Yn y dasg hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau **ysgrifennu**.

Dewiswch **un** o'r canlynol i ysgrifennu amdano.

Naill ai,

(a) Ysgrifennwch stori ar y testun 'Y penderfyniad gorau wnes i erioed'.

Neu,

(b) Ysgrifennwch daflen wybodaeth yn esbonio yr hyn sydd yn dda am fod yn ddwyieithog.

Mae 20 marc am gyfathrebu a threfn a 15 marc am ysgrifennu'n gywir. [35]

- *Dylech geisio ysgrifennu rhwng 350–500 o eiriau.*
- *Os byddwch yn defnyddio gwybodaeth o'r testunau darllen bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.*
- *Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch isod cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.*
- *Gallwch ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn os bydd angen.*

CYNLLUN

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

TEITL:

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf. (3000N20-1)

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Arholwr yn unig

DIWEDD Y PAPUR

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen os bydd angen mwy o le arnoch i ysgifennu.

www.xtrapapers.com

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.	Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON

© WJEC CBAC Cyf.

www.xtrapapers.com

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.